

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 803/2019

05.09.2019. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића, Миролуба Томића и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ђорђа Бокшана, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Смедереву 2К.1001/16 од 26.09.2018.године и Вишег суда у Смедереву Кж1 бр. 54/19 од 29.05.2019.године, у седници већа одржаној дана 05.09.2019. године, једногласно је, донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ђорђа Бокшана, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Смедереву 2К.1001/16 од 26.09.2018.године и Вишег суда у Смедереву Кж1 бр. 54/19 од 29.05.2019.године, у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ**, као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву 2К.1001/16 од 26.09.2018.године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ. Наведеном пресудом изречена му је условна осуда и то тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 5 месеци и истовремено одређено да се иста неће извршити уколико окривљени у року од 1 годне од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Истом пресудом одлучено је и о трошквима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци.

Пресудом Вишег суда у Смедереву Кж1 бр. 54/19 од 29.05.2019.године одбијена је као неоснована жалба окривљеног АА и браниоца окривљеног адвоката Душана Костића и пресуда Основног суда у Смедереву 2К.1001/16 од 26.09.2018.године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, бранилац окривљеног АА, адвокат Ђорђе Бокшан поднео је Врховном касационом суду захтев за заштиту законитости због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и побијане пресуде преиначи и одбије оптужбу против окривљеног.

Врховни касациони суд је, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, након чега је одржао седницу већа, у смислу члана 490. ЗКП, о којој није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство седници већа није неопходно и да није од значаја за доношење одлуке, на којој седници је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев поднет, те је по оцени навода и предлога у захтеву, нашао:

Поднетим захтевом браниоца окривљеног АА се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП наводима да се побијане пресуде заснивају на доказу на коме се по одредбама ЗКП не могу заснивати - записнику о саслушању осумњиченог састављеним пред ОЈТ у Смедереву дана 31.08.2015.године, односно одбрани окривљеног АА од 31.08.2015.године дата пред ОЈТ у Смедереву, која је прочитана у доказном поступку на главном претресу одржаном пред Основним судом у Смедереву дана 26.09.2018.године, јер је окривљени АА још током трајања доказних радњи пред ОЈТ Панчево поднео судији за претходни поступак захтев за „ексклузију доказа“ којим је тражио издвајања из списка предмета изјаве-одбране дате пред ОЈТ Смедерево дана 31.08.2015.године, те да је окривљени приликом давања одбране дана 31.08.2015.године, заменику јавног тужиоца рекао: „да ћу одбрану изнети пред поступајућим судијом“ а да је заменик негодовао и рекао му „ја сам сада судија“, а што представља повреду права окривљеног из члана 68. ЗКП, и да јавни тужилац никако није смео да улази у разлоге давања овакве изјаве окривљеног нити да на било који други начин убеђује окривљеног који је приступио без браниоца да ипак изнесе своју одбрану. Сходно изнетом, по ставу одбране окривљени је искористио своје право из члана 68. ЗКП да не изнесе одбрану пред ОЈТ у Смедереву, да му је то право повређено од стране истог органа упуштањем у оцену-коментар његове одбране навођењем на изношење одбране и онемогућавањем да изнесе одбрану-ћутањем, да се окривљени обратио судији за претходни поступак са предлогом да се такав доказ издвоји из списка предмета на шта је поступајући судија констатовао да се није ни упуштао у садржину изјаве која чини саставни део предлога за ексклузију доказа, те да је окривљени тражио издвајање своје одбране само из разлога, јер је иста добијена незаконитим путем, кршењем члана 68. ЗКП, те да други мотив није имао имајући у виду да и тако дата одбрана представљала одбрану-негирање навода кривичне пријаве, односно оптужбе.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 85. став 5. ЗКП, одређени су случајеви када се на исказу окривљеног не може заснивати судска одлука и прописано да ова забрана постоји ако је исказ окривљеног прибављен противно условима из става 2. до 4. тог члана.

Наиме, ако окривљеном који се први пут саслушава нису саопштена или му није омогућено да користи права из члана 68. став 1. ЗКП (став 2.), или ако изјава окривљеног о томе да ли ће узети браниоца по свом избору и након што је у случају обавезне одбране упозорен да ће му у противном бити постављен бранилац по службеној дужности и о присуству браниоца његовом саслушању није унета у записник (став 3.) или ако је окривљени саслушан у одсуству браниоца, осим ако се, када одбрана по закону није обавезна, изричито одрекао тог права, ако уредно позвани бранилац није присутан иако је обавештен о саслушању, а не постоји могућност да окривљени узме другог браниоца или ако за прво саслушање окривљени није обезбедио присуство браниоца ни у року од 24 часа од часа када је поучен о овом праву (став 4.), као и ако је исказ окривљеног добијен противно члану 9. ЗКП, који прописује забрану и кажњавање сваке примене мучења, нечовечног и понижавајућег поступања, силе, претње, принуде, обмане, медицинских захвата и других средстава којима се утиче на слободу воље или изнуђује признање или какава друга изјава или радња од окривљеног или другог учесника у поступку.

Побијаним правноснажним пресудама, као и из списка предмета утврђено је да је саслушање осумњиченог АА пред ОЈТ у Смедереву дана 31.08.2015.године обављено у свему у складу са одредбама процесног закона уз претходна упозорења и поуке окривљеног о правима која има у кривичном поступку, у смислу одредби члана 69. став 1., 68. став 1. и 74. ЗКП и обавештење осумњиченог о кривичном делу које му је стављено на терет (из члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ), а да је саслушање осумњиченог обављено без присуства браниоца које у овом случају није обавезно по закону и пошто се осумњичени изричито изјаснио да неће ангажовати браниоца и да ће се бранити сам. Дакле, процесне гаранције у смислу одредаба члана 85. став 2, 3. и 4. ЗКП, у конкретном случају су биле испуњене, што је и осумњичени АА потврдио потписивањем записника о саслушању без примедби.

Незаконитост наведеног доказа бранилац види и у повреди одредби члана 507. став 2. ЗКП, налазећи да је записник о саслушању-одбрана окривљеног изнета пред ОЈТ Смедерево дана 31.08.2015.године незаконит доказ на коме се пресуда није могла засновати, обзиром да одбрану окривљени није изнео пред судом, односно да окривљени током целог поступка није саслушан пред судом, већ само пред ОЈТ у Смедереву.

И напред наведене наводе Врховни касациони суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 507. став 2. ЗКП прописано је да ако оптужени коме се суди за кривично дело за које је као главна казна прописана новчана казна или казна затвора до три године, не дође на главни претрес иако је уредно позван, судија може одлучити, након узимања изјаве тужиоца, да се главни претрес одржи у одсуству оптуженог под условом да његово присуство није нужно и да је пре тога био саслушан.

Имајући у виду напред наведено, односно чињеницу да законик не предвиђа да окривљени буде претходно саслушан пред судом, већ искључиво да буде саслушан, из чега произилази да исти може бити саслушан пред било којим

органом поступка, у складу са процесним одредбама које се односе на саслушање осумњиченог пред различитим органима поступка, а у конкретном случају у складу са одредбама ЗКП којима је регулисано испитивање окривљеног пред јавним тужиоцем.

Сходно напред изнетом, неосновани су наводи браниоца окривљеног, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

У захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног наводи и да је: читање исказа-одбране окривљеног незаконито, јер окривљени није био уредно позван на одржани главни претрес на којем је исти доказ прочитан-изведен, чиме указује на повреду одредаба члана 246. ЗКП; наводи и повреду члана 249. ЗКП, чиме у суштини указује на повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП.

Наведене повреде, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП нису законом дозвољен разлог, због којег окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, због чега је у напред наведеном делу, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ђорђа Бокшана, одбачен као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредаба члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник,
Ирина Ристић,с.р.

Председник већа-судија,
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић